

Protocol Meldcode

Meldcode met afwegingskader

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten o.a. scholen met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een *afwegingskader* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de *participatie van kinderen* opgenomen. Het gaat hierbij om negen *actiepunten*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd. Dit document is opgesteld door de aandachtsfunctionaris van Hoffenne; Imke Dobbinga.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure. (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een

beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

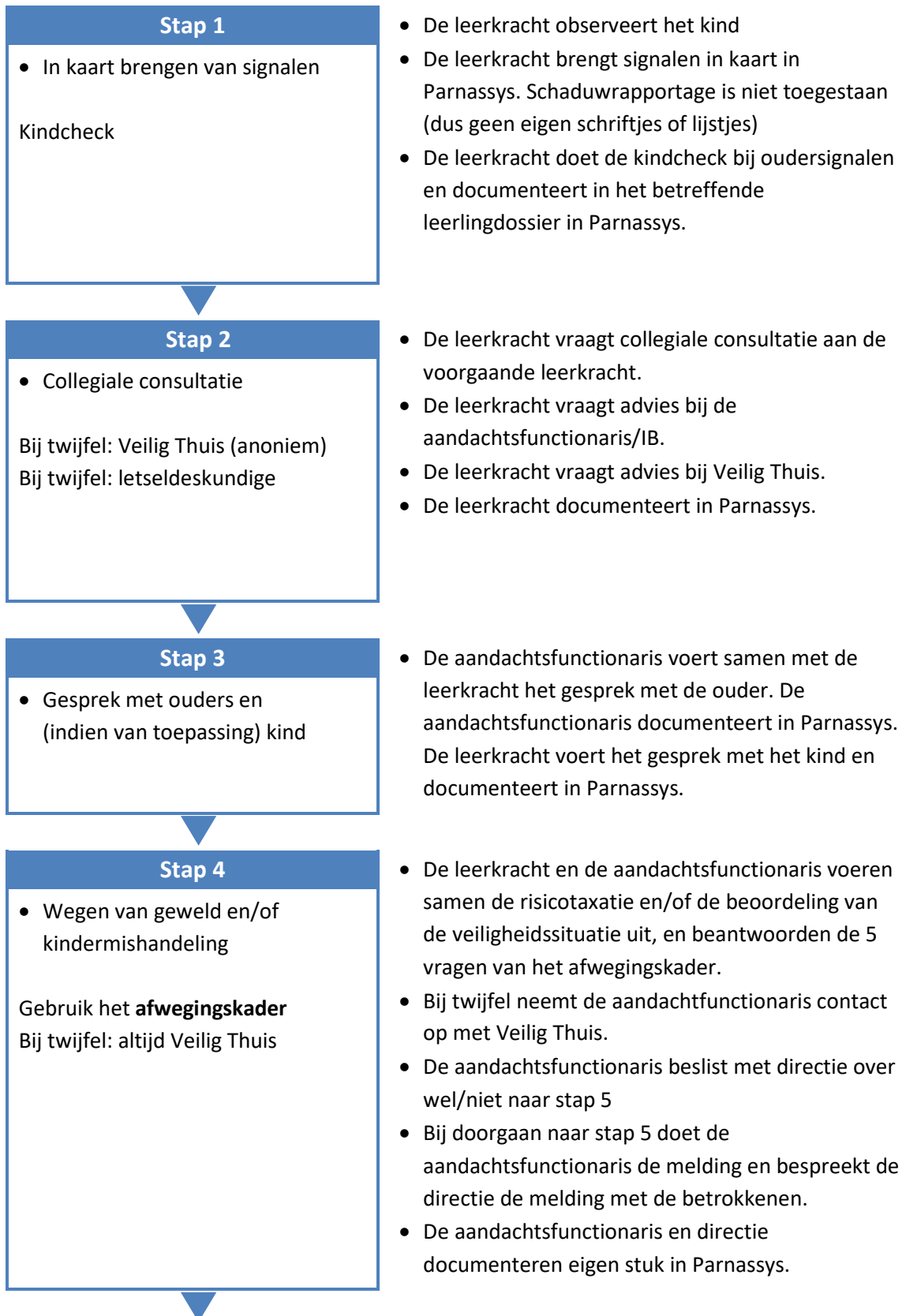
Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

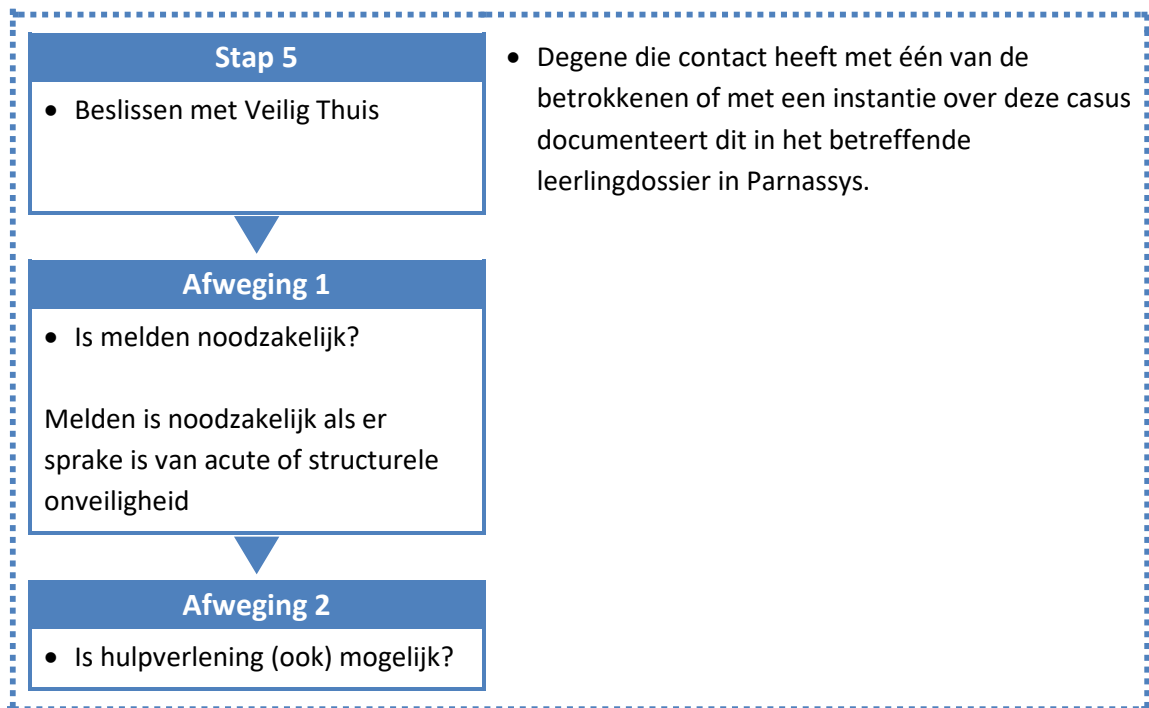
Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Omschrijving van de stappen

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Signalen van kindermishandeling worden door de leerkracht in Parnassys gedocumenteerd. Er worden alleen feitelijkheden beschreven.
- Als een leerkracht signalen van een ouder krijgt, zoals drank- of drugsmisbruik, voert de leerkracht de kindcheck uit en documenteert dit in Parnassys.
- De leerkracht voert uit en documenteert.
- Bij signalen/vermoedens van eengerelateerd geweld wordt direct contact gezocht met een deskundige van Pharos of Veilig Thuis, omdat daar op Hoffenne geen ervaring mee is.

Stap 2: Collegiale consultatie

- De vermoedens van kindermishandeling worden altijd besproken met de aandachtsfunctionaris.
- Bij twijfel wordt er altijd advies gevraagd wordt bij Veilig Thuis. Dit wordt door de leerkracht gedaan.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

- De leerkracht voert de gesprekken met het kind. Voor terloopse gesprekken, bijvoorbeeld tijdens het opruimen of buiten spelen, is geen toestemming nodig. Als de leerkracht echt om de tafel gaat met het kind om de situatie te bespreken, dan is er wel toestemming van de ouder nodig.

- De leerkracht voert samen met de aandachtsfunctionaris het gesprek met de ouders. In dit gesprek wordt al gesproken over de meldcode en het eventueel een melding doen.
- De aandachtsfunctionaris documenteert in het leerlingdossier in Parnassys.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling

- Als het gesprek met de ouders de zorgen niet heeft weggenomen of in voldoende mate heeft verminderd wordt de risicotaxatie uitgevoerd met behulp van de LIRIK . Deze taxatie staat in Teams Hoffenne/IB/ meldcode. De taxatie wordt uitgevoerd door de leerkracht en de aandachtsfunctionaris. Samen met de directie doorlopen zij de vijf afwegingsvragen.
- Bij twijfel wordt altijd advies gevraagd wordt bij Veilig Thuis.
- Indien er aan de hand van de vijf afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, doet de aandachtsfunctionaris melding bij Veilig Thuis.
- Indien er aan de hand van de vijf afwegingsvragen besloten is om naar stap 5 te gaan, bereiden de aandachtsfunctionaris en directie het gesprek met de betrokkenen voor. De directie voert het gesprek met ondersteuning van de aandachtsfunctionaris. Er wordt in dit gesprek met ouders vermeld dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:

1: Is melden noodzakelijk?

2: Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

De melder neemt bij een melding samen met Veilig Thuis de laatste drie vragen van het afwegingskader door.

- Ouders zijn in het traject op de hoogte gebracht van de mogelijkheid tot hulp bij het CJG.
- Ouders hebben een termijn gekregen om hulp te vragen bij het CJG en weten dat er mogelijk een melding gemaakt gaat worden bij Veilig Thuis als er geen hulp wordt aangevraagd.
- De aandachtsfunctionaris heeft gecontroleerd of hulp is aangevraagd door ouders hiernaar te vragen
- Er is met ouders een termijn afgesproken waarbinnen de hulp de veiligheid van het kind in voldoende mate verbeterd.
- Ouders zijn op de hoogte gebracht van het feit dat er een melding bij Veilig Thuis gedaan wordt, omdat de hulp in onvoldoende mate de veiligheid van het kind heeft verbeterd.

Vijf afwegingsvragen van het afwegingskader

Meldnorm 1	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de Meldcode dient de organisatie vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Daarnaast moet de organisatie in de Meldcode vastleggen wie eindverantwoordelijk is voor de beslissing om wel of geen melding te doen.

Vertrouwelijke informatie

De leerkracht documenteert in het leerlingdossier in Parnassys. Alleen de leerkracht, de aandachtsfunctionaris en de directie hebben toegang tot deze informatie.

Documenteren

De leerkracht documenteert signalen en verslagen van gesprekken in het leerlingdossier in Parnassys. Er wordt geen schaduwrapportage bijgehouden (schriftjes of lijstjes). De leerkracht documenteert feitelijkheden en probeert daar geen interpretatie aan toe te voegen.

Bij twijfels over de veiligheid van het kinderen worden de stappen van de Meldcode doorlopen. De leerkracht legt eerst vast door welke signalen bij de ouder zij twijfelt over de veiligheid van het kinderen. Daarna worden de verdere stappen van de Meldcode gevolgd die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren.

De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen.

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de leerkracht zich, vanwege de ernstige situatie van de ouder, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen.

De Kindcheck geldt als een leerkracht meent dat er, vanwege de toestand van de ouder, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van de ouder. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

Belangrijk: Ook het contact met een adolescent waarbij de leerkracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck;

Belangrijk: De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Bij twijfels over de veiligheid van kinderen worden de stappen van de Meldcode doorlopen. De leerkracht legt eerst vast door welke signalen bij de ouder zij twijfelt over de veiligheid van het kinderen. Daarna worden de verdere stappen van de Meldcode gevolgd die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eengerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eengerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. U kunt een op het gebied van eengerelateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachtsfunctionaris eengerelateerd geweld bij de politie of een andere in uw eigen Meldcode vermelde deskundige op dit specifieke terrein.

Bij een vermoeden van eengerelateerd geweld wordt er contact opgenomen met Pharos: telefoon 030 234 98 00 of Veilig Thuis: telefoon: 0800 2000

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een kind of ouders is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een persoon zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als de persoon daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een persoon te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt.

Belangrijk: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

Belangrijk: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

Verwijsindex risicojongeren

De organisatie moet zijn medewerkers op de hoogte stellen van de meldingsprocedure voor de Verwijsindex risicojongeren. Dit geldt alleen voor organisaties die bevoegd zijn een melding te doen in dit systeem. In deze regio heet het jeugd match.

Professionalisering team Hoffenne

De professionalisering van het team wordt op Hoffenne vormgegeven door:

- aanwezigheid van meest recente informatie over de meldcode in Teams
- online- scholing van leerkrachten via Sophia-academie
- jaarlijks aandacht werkwijze van de meldcode op een studiedag (opfrismoment)
- jaarlijks evaluatie op actualiteit en bruikbaarheid (jaarlijks december op agenda zorgoverleg)
- jaarlijks controle op aantal keer gebruik meldcode (zorgoverleg juni)
- up to date houden sociale kaart (jaarlijks check juni + invoeren veranderingen zodra gemeld)

De aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor de professionalisering van het team.

Participatie van kinderen

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen. In dit protocol worden negen actiepunten beschreven uit de *“Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”* (VWS, 2018). Deze handreiking staat in Teams/IB/Meldcode

1. Termen

In dit protocol wordt gesproken over kinderen en ouders. Onder ouders vallen ook pleegouders, stiefouders, grootouders en andere volwassenen die zorg dragen voor het kind.

2. Tips voor gesprek

Indien nodig kunnen de leerkracht en aandachtsfunctionaris tips voor gesprekken halen uit de *“Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”* (VWS, 2018). Deze is te vinden in Teams Hoffenne/IB/Melcode. Ook in de reader van de training Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld & kindermishandeling staan tips voor gesprekken.

3. Informatie over het proces

De leerkracht van het kind is degene die de gesprekken met het kind voert. Zij legt uit wat er besproken is en met wie, welke afspraken er zijn gemaakt en wanneer er acties uit voort vloeien. De leerkracht legt aan het kind uit welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer. Ook vertelt zij wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover. De leerkracht geeft het kind mogelijkheden tot participatie, laat het kind meedenken en zijn/haar mening geven. Ook legt zij het kind uit wat zijn rechten zijn.

4. Informatie over veilig opgroeien

De leerkracht is de eerste aangewezen persoon om met het kind in gesprek te gaan. De leerkracht informeert over wat veilig opgroeien is. Kinderen die thuis mishandeld worden, zien hun situatie vaak als ‘normaal’ en ‘geaccepteerd’. Als kinderen thuis het voorbeeld krijgen dat je met slaan je zin krijgt en dat ruzies met schelden en ander geweld worden beslecht, hebben zij onvoldoende alternatieven om meningsverschillen gewelddoos op te lossen. Het is belangrijk dat zij te horen krijgen dat onenigheden met woorden en respect opgelost moeten worden in plaats van met geweld. Bovendien denken mishandelde kinderen vaak dat het hun schuld is of dat zij

het hadden kunnen voorkomen.^{24,25} Als kinderen horen dat zij het recht hebben op te groeien zonder geweld kan dat kinderen helpen mishandeling, verwaarlozing of het misbruik thuis in het juiste perspectief te plaatsen en hen te 'ontschuldigen'. Het is daarbij belangrijk kinderen te vertellen dat kinderen liefde, respect en bescherming van hun ouders/verzorgers nodig hebben om gezond op te kunnen groeien en dat het niet goed is voor kinderen als zij vaak bang zijn of zich zorgen maken over hun eigen of iemand anders veiligheid. Als mishandelde kinderen over de informatie beschikken dat wat zij meemaken niet mag, kan dat tegenwicht bieden aan de van huis uit meegekregen informatie dat dit normaal is.

5. Recht op eigen mening

De leerkracht informeert het kind zijn recht om te participeren om te kunnen beslissen of, en zo ja hoe, zij betrokken willen worden. Naast uitleg over dat het hun recht is hun visie te geven is het belangrijk dat de leerkracht vertelt wanneer en waarover zij hun mening kunnen geven en hoe die wordt meegewogen. Kinderen hebben daarin een keuze: zij mógen hun mening geven, het is geen verplichting. De leerkracht moet zich inspannen om kinderen de mogelijkheid te geven hun stem te laten horen en kinderen kunnen daarvan afzien.

6. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De leerkracht informeert en luistert naar de visie van het kind. Zij denkt daarbij aan de mening van het kind over bestaande zorgen, de door het kind geopperde oplossingen en de mening over voorgestelde beslissingen.

7. De mening van het kind in de besluitvorming

Kinderen moeten niet alleen de mogelijkheid krijgen hun visie te geven, er moet ook iets gedaan worden met wat zij vertellen. Dat betekent dat hun oplossingen en wensen in overweging moeten worden genomen bij de te nemen vervolgstappen. Hoe zwaar en op welke manier hun mening precies meeweegt in het uiteindelijke besluit hangt van verschillende factoren af. Het is belangrijk aan kinderen uit te leggen dat professionals niet kunnen beloven dat een besluit ook hetgeen is wat een kind wil, bijvoorbeeld omdat daarmee de veiligheid van het kind onvoldoende gewaarborgd lijkt te zijn of omdat een oplossing niet haalbaar is. Het kan zijn dat kinderen het niet eens zijn met een beslissing. Ook daarover hebben kinderen het recht hun visie te geven. Het is belangrijk te luisteren naar de mening van het kind en te vragen naar de redenen voor zijn of haar bezwaar. Soms kunnen professional en kind samen een manier vinden om met het bezwaar van het kind om te gaan of kan het bezwaar van het kind weggenomen worden, omdat het gestoeld is op een onterechte angst of misvatting. Als een kind het oneens blijft met de beslissing, moet het kind geïnformeerd worden over het recht om de uitkomst van een beslissing aan te vechten, te beïnvloeden of een klacht in te dienen. Bovendien is het belangrijk het kind uit te leggen hoe hun mening hierover wordt meegewogen of waar zij een klacht kunnen indienen. De aandachtsfunctionaris zal in dat geval het kind helpen om de klacht op papier te krijgen of de juiste plek te vinden.

8. Route bij disclosure

Bij een disclosure (onthulling) wordt direct aan het kind gemeld dat er hulp gezocht gaat worden, dat dit geen geheim blijven. De aandachtsfunctionaris neemt contact op met Veilig

Thuis en doet een melding. Veilig Thuis adviseert over de vervolgstappen. Directie neemt contact op met de betrokkenen.

9. Steun

Na een overdracht en/of melding biedt de leerkracht steun aan het kind, door regelmatig in één op één situaties te vragen naar het welzijn van het kind. De aandachtsfunctionaris houdt contact met Veilig Thuis en eventuele (andere) hulpverlening.

Bijlage(n)

Bijlage 1. Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïdepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en

- verzorging van een volwassene.
- Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.
- Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uitn bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk

	geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeelden	

Bijlage 2: Overzichtslijst signalen bij kindermishandeling

Deze lijst geeft een overzicht van signalen van kindermishandeling bij kinderen in de leeftijd van 4 - 12 jaar. De signalenlijst is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling te onderbouwen, niet om kindermishandeling te 'bewijzen'. Vrijwel alle genoemde signalen kunnen namelijk een andere oorzaak hebben. Hoe meer van de genoemde signalen het kind uitzendt, hoe groter de kans dat er sprake is van kindermishandeling. Maar er zijn ook kinderen waaraan niet of nauwelijks valt op te merken dat ze worden mishandeld.

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind

- timide, depressief
- weinig spontaan
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief

- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst
- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

Tegenover andere kinderen:

- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

Tegenover ouders:

- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

Tegenover andere volwassenen:

- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volzaam
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

Overig:

- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- rondhangen na school
- taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder

- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af

- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

